

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Prenumerata wynosi Rocznik rb. 6, półrocznik rb. 3, kwartalnik rb. 1 k. 50, miesięcznik kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zmiana na markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednodniowy lub jego więcej przed tekstem k. 40, za 2 i 3 kol. po k. 25, za 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 5, a wyraz Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują listy. Wzrostle nie a wyjątkiem dla świątecznych od goda. 2—10 wieczorem. Rękopisów nadających redakcja nie zwraca.

Plan w Zawierciu w księgarni p. E. Heblcia i w Rakowie w... Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 437.

TEATR „URANJA”

Program: od wtorku 22 do piątku 25 Lipca 1913 r. (włącznie)

Na żądanie Sz. Publiczności

Demonstrowane będzie prawdziwe arcydzieło sztuki kinematograficznej zwłaszcza 8 letniej Zuzanny Privé w roli Maryi Laury i 15 letniego p. Lagrene w roli Ludwika. **Dramat w 7 częściach.**

W sieci mętów paryskich

Nad program NA SCENIE:

Djana na łowach

Akt mimiiko-mitolog. wykon. 4 Champanello

„LUDZIE ŻYWE POSAGI”

Reżys. Wkrótce lokal zamknięty na czas krót ki dla gruntownego odnowienia i odpowiedzialnego ocieplenia na zimę.

Uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o taskawę wpłacenie zaległej prenumeraty i odnowienie na kwartał bieżący.

II-ga Aleja № 19. **TEATR PARYSKI** Kinematograf

Telefon 294. Program od wtorku 22 do piątku 25 Lipca 1913 r. (włącznie)

KANCLERZ CZARNA PANTERA

Wybitny dramat w 3-act cz.

AMBLISTON (naufowy) | KUNEGUNDA NA SŁUŻBIE (b. komieczne)

NA SCENIE: pod artystycznym kierunkiem **Fr. Stróżewskiego**

Smutne skutki dobrego wychowania

Farsa w 1-ym akcie Rudolfa Wyhantza.

Występy p-ni Neli ORSKIEJ wodewilistki i p-na Seweryna SZUMERA tenora

PROGRAM: p. Orska odśpiewa 1) Gdy miłość kończy się 2) Piesń Rusalki. p. Szumer odśpiewa 1) Arje z opery Trawiata 2) Litosc miej 3) Tajemnicze Harem.

Jedyny w Częstochowie

LEKARZ DENTYSTA

chrześcijański.

STEFAN BARYLSKI

Aleja II № 43 (Odcen) tel. 511. Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9—1 i 3—8 p. p.

BAR POLSKI

WYDAJE ŚNIADANIA
OBIĄDY I KOLACJE
à la carte

ulica Teatralna № 17
W CZĘSTOCHOWIE.

Pracownia Wyrobów Koszykarskich i Wózków dzieciennych

Uzyskuje od 1900 roku.

Stanisława Jagusińskiego w Raszewie.

Stacja Pocztaowa i Kolejowa KUTNO gub. Warszawskiej.

Sprzedaje hurtowo i detalicznie i wykonuję wszelkie wyroby w zakresie koszy karstwa wchodzące podług własnych i nadesłanych wzorów jako to: kosze do wózków dzieciennych, szurowe, trzcinowe i zвычайne, kosze do podróży, kostkowe i półkostkowe, walfaki, kosze na mięsło, kosze na papery, — k szczyłki na roboty damskie i dla dzieci, stojaki na nuty, wieble ogrodowe trzcinowe, bambusowe i wiklinowe kolebki, łóżełka, szafki, parawany, ekrany, głęzniczki trzcinowe, bambusowe i wiklinowe, Konfesjonały z trzciny i wikliny.

Specjalność wyplatanie bryczek trz iną.

Przyjmuje się hurtowe zamówienia na kosze okrągłe i kanciaste, do fabryk cukru trzcinowego, wiklinowe, białe i zielone zвычайne.

Wszelkie zamówienia wykonuję sumiennie i możliwie po najniższych cenach. Hurtowym odbiercom 30 % netto cassa.

Na specjalne żądanie posyła się szczegółowe kosztorysy i ilustrowane katalogi i próby wikliny, za nadesłaniem kosztu przesyłki.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż wikliny koszykarskiej oraz kii.

UWAGA: Specjalny dział zakładania plantacji wikliny koszykarskiej wszystkich odmian, również pośrednictwo w sprzedaży i kupnie wikliny koszykarskiej.

W oczekiwaniu taskawych obustalunków pozostają z poważaniem

Stanisław Jagusiński.

DO SPRZEDANIA

Pod Mstowem 2 1/2, wiorsty od stac. kolejowej folwarczek 15-to morgowy z dworem o 12 pokojach park i ogród 5 1/2, — ziemi ornej 6 1/2, morgi. Miejscowość zdrowa, położenie ładne.

Przy kolei Herby-Kielce folwarczek 30 to morgowy 6 męrg lasu stempowego dom, cegielnia. Cena Rb. 8,500—

4 tysiące rubli do ulokowania na hypotekę miejską.

CZĘSTOCHOWSKIE KAUCJO- NOWANE BIURO KOMISOWE

S. BZOWSKI i J. DRESZER

II-ga Aleja № 33, telefon № 179.

DENTYSTA

Roman FILIPOWICZ

CHRZĘŚCJAŃCININ

II-ga Aleja № 24 Telefon № 482. Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

KRAWIEC

Chrześcijańska pracownia

Najlepiej najtańiej wykonywa

PIERWSZORZĘDNY

ZAKŁAD KRAWIECKI

Wincentego MARKSA

ul. Ogrodowa № 26.

vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

A. DĘBICKI

Geometa przysięgły

Teatralna 23 m, 14 parter telef. 802

Wykonuje wszelkie roboty Mier-
nicze

„ POKOST ”

C. Ch. Szmidta w Rydze

oraz wszelkiego rodzaju

Farby i Gips

Poleca: Skład Materjałów Aptecznych i Farb „ WACŁAWA ORŁA w Częstochowie, III Aleja 46.

ANTONI BRZEZIŃSKI

NAUCZYCIEL

Teatralna 17, II oficyna poprzeczna

Lekcje, korepetycje, Przygotowanie do egzam. na świadectwa, Pomoc wszechstronna

SAMOCZODY

Sprzedaż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście szosie i zagranicę.

GARAŻ, III-a Aleja 49, telefon 3-45.

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.

BETON

Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to: chodniki burty chodnikowe kręgi studzienne, rury kanalizacyjne i t. p.

Po cenach przystępnych.

Dr. J. Pietrasiewicz

zamiękał przy swym zakładzie

Akuszerjyno - Ginekologicznym

ulica Jasnogórska № 24. Telefon № 43 (gdzie przytułek położniczy)

Dobrosław KLEYNA

Adwokat przysięgły, w Piotrkowie przeprowadził się na ulicę Kaliską (petersburska) pod № 1, róg placu Bernardyńskiego 1 sze piętro.

Reklama jest dźwignią Handlu i przemysłu.

Kto chce zapewnić sobie powodzenie niech Ogłasza się w GOŃCU CZĘSTOCHOWSKIM.

Składy Elektrotechniczne

Braci Skalmierskich

Żyrandole, ample, lampy etc. od 3 do 200 rb. za sztukę. Lampki żarowe. Dostawa wszelkich artykułów elektrotechnicznych i technicznych.

Pierwszorzędnym Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONUJĄ: RZEZBY POMIĘKI, ROBOTY WAP-
WLANE I KOŚCIANE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

Sąd wojenny.

Sprawa 15 rewolucjonistów--mścicieli.

Dzień wczorajszy od południa dość pogodny, ozłoceno nawet dłuższymi przebiegami słonecznymi, zrana nosił piętno ponure.

Nietylko zewnętrzna szata pogody jednak stanowiła o tem. Dziwna ponurość i drżenie napętały wiele serc i u myślowych ludzi z tej lub innej strony bilskich sprawle, rozgrywającej się w balowej sali oficerskiego klubu przy ulicy Jasnogórskiej nr. 34—A przed zasiadającym tam połowym sądem wojennym.

Zrana dość obszerna balowa sala mieściła łatwo samych członków sądu w liczbie tym razem trzech oficerów wyższej rangi, podprokuratora, sekretarza i tłumacza; trzech obrońców oraz nieliczne osoby do pobytu w sali oprawione. Wkrótce atoli z napływem oskarżonych i otaczających ich straż, tudzież z chwilą przywoływania coraz większej liczby świadków—sala ta staje się coraz ciasniejszą i duszniejszą, tem duszniejszą, że cięży nad nią groza zaciskającej gardła pelicy.

Jakkolwiek bowiem wobec prawdopodobnego zastosowania Najwyższego Manifestu kara śmierci nie będzie tu ani w jednym wypadku zastosowana, to jednak w zasadzie, kilku osobom z oskarżonych takl, nie inny wyrok grozi.

Oskarżenia.

Od decyzji tej dzieli oskarżonych jeszcze dni kilka, bo wyroku przed sobotą oczekiwać nie należy. Wczoraj jednak już na ich twarzach malowała się cała groza niepewności. A twarze te tak różne: jedne czyste z pewną niewygasłą jeszcze białą lunacją; inne blade i wynędzniałe, z podkrążonemi od nocy widocznie bezsennych oczyma; to młodociane, twące się do życia, to zdwo okrażone kosmykami rzędniejącymi słwych włosów.

Jedni z oskarżonych idą krokiem równym i pewnym, stając w miejscu jakby z wojskową stanowczością, inni chwylają się na nogach, które ich ledwo niosą, nie wiedząc jakby, dokąd idą i gdzie się mają zatrzymać.

Straż ich otacza. Wreszcie stają w przeznaczonem dla nich miejscu. Wszystkich osób 15, a są to:

Ludwik Bekus, Tomasz Jackowski, Paweł Legut, Kazimierz Wyporski, Fran. Brzozowski, Jan Kowalski, Antoni Słazak, Franciszek Malek, Kazimierz Legut, Franciszek Stanisławski, Tomasz Gawron, Stanisław Komoraki, wreszcie trzy kobiety: Matylda Dębska, Marianna Stanisławowska i Marianna Dziukówna, wszyscy oskarżeni z II części art. 102 now. kod. krym.

Nie ma tu kilku z tej samej grupy, którzy dula sądu nie dożyli, jak Chlebny, Jaworski itd. lub którzy jako chorzy przed sądem dziś nie stają, jako to: Wacław Nowak przebywający od czasu niedawnej ucieczki przed dwoma tygodniami w szpitalu, lub jeden z Legutów, leżący w ostatniem stadium suchot w więzieniu warszawskiem.

Są natomiast między nimi, jak wiadać z powyższej listy: Stanisław Komoraki i Matylda Dębska, którzy oskarżeni są wraz ze zmarłym już obecnie Chlebnyim o udział w zabójstwie ś. p. Marjusza Bojemskiego, dyrektora huty „Częstochowa” w Rakowie.

Krwawa roznoica.

Szczególnym trafem wypadła, iż oskarżenia o zabójstwo ś. p. Bojemskiego stają przed sądem w rocznicę morderstwa, która przypadała w dula wczorajszym.

Zabójstwa dyrektora Bojemskiego dokonano wieczorem w niedzielę 21 lipca.

Oto, co pisaliśmy w nr. 198 poniedziałkowym z d. 22 lipca 1912 r.:

Zabójstwo dyrektora Bojemskiego. Wczoraj o g. 9 w. gdy dyrektor huty na Rakowie inż. M. Bojemski siedzący w biurze przy ul. Jasnogórskiej nr. 34, został zamordowany przez dwóch koczowniczych Helmana i Zorackiego na Bugaju, ze zbroja wyakozycilo 2-u ludzi, którzy zasypali iadących gradem kul—Sierżantem imieniem dr. Bojemskiego—zmarł w momencie, L. i konie, które poprzednio zabrał z miejsca.

Sprawy strażaków zbiegli...dr. B. wkrótce zmarł. Arcaziowano 2 młodych ludzi. Sledztwo w biegu”

Matylda Dębska, kobieta młoda i przystojna plastuje dziećce kilkuniesięczne, przybyła na świat podczas jej pobytu w więzieniu, a którego ojcem ma być zmarły Chlebny.

Dziecko nie pojmując grozy sytuacji igra wesoło do straża, wyciągając rączkę. Dziecko urodzone w więzieniu—mające za sobą tradycje rodowe „rewolucjonistów mścicieli”...

Widzimy tu dobroduszną napozór twarz Franciszka Brzozowskiego, właściciela sklepu kolonialnego we wsi Hutki.

Tuż obok Antoni Słazak, były strażnik, tak zwany slijkowy 2 cyrkulu fabrycznego policji częstochowskiej.

Nadto poszczególnym oskarżonym zarzeczono udział w napadach: na inkasarnicę huty Bankowej, którym zarbowano 16,000 rb., napad na urząd gminny w Miedzinie i na Janotę kasjera fabryki „Włodowice”, któremu zarbowano około 8 tys. rb. szereg zamachów na policję w tej liczbie na podkomajstra częstochowskiego A. Plekura, na naczelnika łódzkiego wydziału śledczego Rachmaninowa i in.

le twarży, tyle oddzielnych indywidualności, noszących wspólne piętno „moral insanlii”, zdobyte drogą chorej ewolucji pojęć w czasach gorączkowych walk partyjnych.

Ludzie ci byli kiedyś lepsi, porwał ich jednak wir walki politycznej, w którym ich sily moralne nie wytrzymały napiecia, uległy zbroczeniom. To wywołało wyłączenie ich z partji, a ten środek zdecydował prawdopodobnie ostatecznie o dalszej błędnej drodze bandyckiej, którą szli przez mord i rabunek pod nazwą „grupa rewolucjonistów—mścicieli”.

Posledzenie wczorajsze otwarto przed samem południem. Za 20 minut była godzina 12, kiedy wszedł sąd i zajął się generalami, które wraz z wywołaniem świadków do przysięgi trwało do godziny 1 i pół po południu.

Świadków do sprawy powołano ze strony oskarżenia 110 i ze strony obrony 62, około 30 jednak z nich nie stawilo się z różnych powodów.

Obrony.

Oskarżonych: Brzozowskiego, Bekusa, Wyporskiego, Kowalskiego, Leguta i Malka—bronił p. adw. przys. Leon Berenson z Warszawy; oskarżonych: Komorskiego, Oleśa, Słazaka, Dębską, Dziukową, Gawrona i Jackowskiego bronił p. adw. przys. Wacław Szumański z Warszawy; oskarżonych: Franciszka Stanisławskiego i Marianny Stanisławskiej bronił obrońca sądowy Aleksander Medalski z Sosnowca.

Po przysiędze o godz. 1 i pół ogłoszono pierwsze, trwającą godzinę, poczem o godz. 2 i pół rozpoczęto odczytywanie aktu oskarżenia, które trwało do zamknięcia posiedzenia, co nastąpiło o godz. 7 i pół wiecz.

Dziś odbywać się będzie badanie świadków.

Sprawa rozpatrywana jest przy drzwiach zamkniętych a potwa — jak wspominaliśmy—z tydzień.

Na ulicy.

Godzina 7 po południu. Na placu Magistrackim i w ulicy Szkolnej niezliczone tłumy. Robotnicy, inteligencja, strojnie ubrane panie... Mimowoli na usta cieżnie się pytaile, czego ta ciżba oczekuje? Czyżby zapowiedzianego widowiska, zabawy?

Nie! To poprowadzą ludzi w okowach, przyszłych skazańców, groźnych przestępców przed którymi do niedawna drżała Częstochowa.

Dziś nie są już niebezpieczni, można się im przyjrzeć bez narażenia życia i mienia.

Zawiodła się jednak ciżba ciekawych bowiem więźniów przeprowadzono ul. Cerkiewną.

Niepojęta jest zaiste psychologia tłum. Boć, że garść osób bliżej zsiąca zbrodniarzy, znająca ich z czasów gdy byli spokojnymi na pozór obywatelami, że ta garść ludzi przyszła pod więzienie—nie można się dziwić. Lecz co chciała zobaczyć reszta?

Czy piętno upadku na czołach przestępców. A może ślady wyrzutów sumienia?

Wojna.

Znowu obawy wojny europejskiej.

Na Bałkanach rozstrzyga się mę wynik przyszłej wojny pomiędzy Rosją a Austrią. Jak nieprawdopodobna była zwycięska wojna państw bałkańskich przeciwko Turcji bez poprzedniego utworzenia związku bałkańskiego, tak zapewne od istnienia tego związku zaley też los przyszłej wojny między Rosją a Austrią. Cała walka dyplomacji pomiędzy Wiedniem a Petersburgiem toczy się więc o związek bałkański. Dyplomacja austro węgierska, licząc się z istnieniem związku, miała jednakże przeciwko niemu dwa w ręku atuty. Jednym autem była Rumunja, drugim projektowana samodzielna Albania.

Najważniejszym autem w ręku Wiednia była Rumunja. Na wewnątrz bardzo zasobna Rumunja może bez trudności wystawić armię, liczącą do 600,000 ludzi, więc dorównującą armji serbskiej i bułgarskiej razem, doskonałe uzbrojona i doskonale zorganizowana. Rumunja od kilkudziesięciu lat zbliżała się do monarchji ababsbarskiej tak, że prawie uważano ją już za przynależną do trójprzymierza.

Rumunja od początku wojny bałkańskiej, zawiadomiła gabinet wiedeński o swoich pretensjach. Wtedy już rząd rumuński oświadczył, że nie dopuści do zbytniego rozrostu potęgi bułgarskiej, że więc baczycy będzie na utrzymanie równowagi sil na Bałkanach. Rząd austro węgierski bez żadnych zastrzeżeń przyrzekł wszelkie poparcia.

Kiedy po ukończeniu wojny rozpoczęły się targi o podział zdobyczy, hr. Berchtold, zamiast trzymać się dwóch pewnych atutów wpadł na pomysł zdobycia trzeciego, przez usunięcie z pod wpływu rosyjskiego także Bułgarji.

Wiedeń zaczął więc balansować pomiędzy Serbią a Bukaresztem; starano się młarkować i obulzać pretensje rumuńskie, w Sofji zaś zapewniano, że skoro tylko Bułgarja odłączy się od Rosji, może ze strony Rumunji czuć się bezpieczna. Bułgarzy zrewnęli tej sytuacji wyzyskali. Nieurzędowo pośredniczy, panowie Geszow i Naczewicz, przybyli do Wiednia, uložyli szkie umowy pomiędzy Austrią a Bułgarją, ale zamiast go podpisać — przedłożyli go Rosji. W ten sposób ujawniła się w Bukareszcie podojtnia gra Wiednia i dziś dyplomacja austro węgierska wytyża wszystkie sily, aby odzyskać utraconie w Bukareszcie zaufanie, kiedy z drugiej strony Rosja przyrzeka Rumunji wszelkie poparcie, byle przyłączyła się do związku bałkańskiego.

Pozostaje drugi atut: samojstna Albania. O tym nowotworze państwowym od długiego czasu głucho. Po Wiedniu jednak z ust do ust kursują niepokojące wieści. Jeśli — mówią — uda się Rosji sprowadzić do Petersburga reprezentantów państw bałkańskich, łącznie z Rumunją, to chcąc te państwa w związek utrzymać, musi je jako tako zadowolic. Ale zadowolenie jednego, będzie krzywdą drugiego. Sama z siebie nasuwa się — myśli zadowolenia wszystkich rzucając im do podziatu terytorja, przeznaczona dla przyszłej Albanji. W ten sposób z rak austriackich i ten ostatni usunąłby się atut. Są jednak okoliczności, które przemawiają przeciwko takiemu projektowi. Powozecznie sądzą, że Rosja na dziś wojny z Austrią jeszcze nie chce, a przygotowuje ją tylko na przyszłość. Udaremnienie planu Albańskiego, byłoby jednak natychmiastową przyczyną wojny między Austrią a Rosją. Państwa bałkańskie zwięzzone przez zdobycze tureckie łącznie z terytorjum albańskiem i Rumunją, wystawić mogą lekko półtoramilionową armję, co znaczy, że w razie wojny z Rosją, Austrija miałaby z górą przeciw sobie drugie, prawie równie silne mocarstwo. Do tego Wiedeń dopuścić nie może chociażby kosztem natychmiastowej wielkiej wojny. A jednak pogłoski się utrzymują a podlega je okoliczność, że o samojstnej Albanji jakby za umową, nagie mówić przestano.

Z Petersburga, z bardzo poważnego źródła, donoszą, że wobec groźne rozwijających się wypadków na półwyspie Bałkańskim i przewidywanych komplikacji ogólnie europejskich postanowiono przedsięwzięć natychmiast wszystkie —

środkl, które zabezpieczyć mogą interes mocarstwowy Rosji.

Wiadomość ta, której doniosłości nie potrzebujemy podkreślać, stłi najwidoczniej w związku zos'atolem posiedzeniem Rady ministrów, na którym minister spraw zagranicznych Sazanow przedstawił relację i pogląd na sytuację międzynarodową.

Telegramy.

Dalszy pochód wrogów.

Salonika 21. Greckie prawe skrzydło w pochodzie na północ od Newroktu spotkało silny oddział bułgarski. Bitwa greków z bułgarami trwała cały dzień. Bułgarów odrzucono z wielkimi stratami, pozostawili oni na placu boju 22 armaty, wiele żywności i amunycji. Grecka główna kwatiera zaajduje się w Makinowie.

Greckie wojsko (cała dywizja) wyładowało w Kawaili, chcąc zająć okręg sofjski.

Rząd bułgarski zgodził się na bezpośrednie układy z Serbią, Grecją i Czarnogórzem.

Wojsko tureckie, które maszeruje na Konstantynopol, strzelało z dział do oddziału bułgarskiego, który ochrania kolej żelazną blisko Kuleliburgasse.

Znacny oddział rumuński zajął Wracu i maszeruje na Orkanie. Inne oddziały rumuńskie dają do Lowny i Trojan.

Delegaci bułgarscy wyjechali do Nissu w celu układu o zawieszenie broni.

50,000 chrześcijan zagrożonych śmiercią.

Sofja 21. Znajdującym się o b o c i e w Adrianopolu 50,000 chrześcijanom grozi niechybna rzeź ze strony turek.

Zwrot pokojowy.

Ateńy 21. Działaj Grecja, Serbja i Czarnogórze mają dać odpowiedź rządowi rosyjskiemu co do przerwania działań wojennych. Trzy rządy związkowe chcą bezpośrednio układać się o pokój z Bułgarją. Równocześnie z podpisaniem przedwstępnego układu pokojowego nie nastąpi zawieszenie broni.

Turcja się rozszerza.

Konstantynopol 21. Agencja ottomańska ogłosiła treść noty tureckiego do mocarstw o konieczności zajęcia przez Turcję całego terytorjum w Tracji wzdłuż rzeki Maricy aż do Adrianopolu. Turcja zgodza się rozstrzygnąć wspólnie z mocarstwami przyszły los Tracji i za możliwy wybuch nowej wojny składa całą odpowiedzialność na Bułgarję.

Okrucieństwa greckie.

Sofja 21. (Telegram wysłany 17 b. m. i otrzymany 20 b. m.) 1000 żołnierzy greckich otoczyło wieś Janowa i Dranowo na prawym brzegu Strumy. Ludność zamknęła się w domach. Grecy podpalili wieś, rozstrzelali mieszkanców, którzy w ucieczce szukali ocalenia, rzucali zwłoki zabitych w płomienie.

Grecy zniszczyli także zupełnie wieś bułgarskie Czaucazlik, Kosturino i Popczewo. W tej ostatniej wsi ludność bułgarska nie chciała uciekać, lecz wyszła na spotkanie wojska greckiego. Wówczas zjadła grecka strażowała wszystkich mieszkańców, bez różnicy płci i wieku.

Sofja 21. W Seresie Grecy zabili 200 bułgarskich urzędników, również rannych i chorych żołnierzy. Okoliczne wieś spalono. We wsi Zilichowo greccy wymordowali całą ludność muzułmańską... Spalono bułgarskie wieś Alistrat, Oriehowo, Ancrowo, Morlaopol, Marekostiawo, Libanowo i wieś na prawym brzegu Strumy.

Turcy w Adrianopolu.

London 21. Otrzymano tu tajną telegraficzną wiadomość z Sofji, że 20 b. m. Turcy wkroczyli do Adrianopolu, po krótkiej walce z niewielkim oddziałem bułgarskim, bandy bandyżuchów zaczęły palić domy, zabijać i ograbiwać ludność.

Kafie i roboty zdunskie L. NIEPRZECKI i S-ka w Częstochowie, Teatralna 84, telefon 821.

Pamiętajcie o zasadzie „Swój do swego!”

KRONIKA.

KALENDARZ

Osi Maryi Magdaleny Piłkonia
Jutro Apolinnego Teofila
Wschód słońca 4— Zachód słońca 5—8
Długość dnia 16—4 Ubycie dnia 0—41
Wiadomości Historyczne
1897 Otwarcie stacji ratunkowej Pogotowia
Okólnika w Warszawie.

Prymicyje na Jasnej Górze.

Wczoraj w kaplicy M. B. Częstochowskiej na Jasnej Górze odprawili pierwsze Msze św., t.zw. prymicyje, wychowawcy seminarjum warszawskiego, kalety: Jan Suki, Józef Zaleski, Antoni Sowiński, Stefan Wojałowicz i Witold Nadolski oraz ks. Mieczysław Węglewicz, rzeczywisty student św. Teologii, wychowanek duchownej akademii w Petersburgu.

Dziś we wtorek 27 bm. w klasztorze jasnogórskim odprawia prymicyje: ks. Kossakowski, ks. Urbański, ks. Wasilewski, ks. Pyżakowski, ks. Rogulski i ks. Goździk, wychowawcy warsz. seminarjum duchownego.

Otwarcie domu bezdomnych dziewcząt.

Tak energicznie przez inicjatora swego p. Marijana Jurakowskiego przeprowadzania sprawa utworzenia schronienia dla dziewcząt bezdomnych na wzór zapoczątkowanej przez niezapomnianego ks. Kowalskiego „Salę Zajęć” dla chłopców—dobięła do końca, który uświetnił poświęcenie schronienia przy ul. Piotrowskiej w d. 1 września b.r. Uroczystego tego aktu dokona prawdopodobnie J. E. ks. arcybiskup A. Kawowski.

— Kwiatki na „Salę Zajęć”.

Tow. Opieki na Bezdomnem Dzieciom uzyskało pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na urządzenie w niedzielę 28 września sprzedaży kwiatka na ulicach naszego miasta na swą korzyść.

— Kwiatki na paralityków.

Tak potrzebującą zaślik schronienie pod wezwaniem św. Antoniego dla paralityków przy ul. Wieluńskiej nr. 3 w dniu 7 września zyska pewien zasiłek, gdyż na niedzielę tę uzyskano pozwolenie urzędzie dzieci kwiatka z tym celem.

Z poświęcenia sztandaru zdunów.

W przesłań niedzielę 20 b. m. jak już donosiliśmy, ks. kan. M. Fulman dokonał poświęcenia sztandaru zdunów przy liczny udział majstrów i czeladzi zdunskiej. Po solennej wotywie i ceremonii poświęcenia, zebrani członkowie cechu zdunskiego ze starszym cechu p. Strzeleckim, oraz zaproszonymi gośćmi pozamiejscowymi udali się do Reursy Stow. Rzem.-Przemysłowego na wspólną biesiadę, gdzie dla upamiętnienia tej uroczystości zebrali między sobą pewną kwotę, jako kapitał zapomogowy dla swych członków w razie nieprzewidzianej potrzeby, oraz rb. 13 k. 50, z których połowę, t. j. rb. 6 k. 75 przeznaczył na T-wo Opieki nad bezdomnem dziećmi (Sala Zajęć), drugą zaś połowę na nędzę wyjątkową do uznania redakcji naszego „Gońca Częstochowskiego”.

— Chrześcijański handel rybami.

Dowiedujemy się, że w jednym z domów w 2 Alei zostanie otwarty chrześcijański sklep z żywym oraz marynowanym, suszonym i wędzonymi rybami. Wobec zmonopolizowania tego handlu przez żydów w Częstochowie nową placówkę witamy serdecznie Szczęść Boże!

— Niechlujni piekarze.

W dalszym ciągu otrzymujemy list ze skargą na jednego z właścicieli piekarni na Ostalinim Giezo, który wypuszcza do sklepików pieczywo z robakami i t. p. abominację wzбудzającąmi dodatkami. Jest to już setny przykład niechlujności naszych piekarzy notowany na łamach „Gońca” i nikt niestety dotychczas nie zamierza wejść w tę sprawę, by położyć kres złemu.

— Oddział Tow. rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu w Częstochowie.

Wkrótce w Częstochowie ma powstać oddział okręgowy Towarzystwa rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu w Warszawie. Zadania, jakie sobie stawia nowa instytucja, są bardzo szerokie. Ma ona prowadzić statystykę przemysłu, rzemiosł i handlu oraz udzielać porad ekonomicznych i prawnych w tych działach. Ma referować o źródłach zakupu i rynku zbytu; dopomagać do szerzenia wiadomości o istniejących przedsiębior-

stwach, ich prac i działalność; wskazywać najwłaściwsze i najskuteczniejsze sposoby reklamy. Dalej, organizować pogadanki, odczyty, wykłady, wystawy i t. p., utrzymywać bibliotekę i czytelnie, wreszcie udzielać pomocy nawet materialnej członkom swoim w postaci zaopiecznia i pożyczek bezprocentowych.

— Z Częstochowy do Skompego.

Na uroczystości M. B. Anielskiej, przypadającej w dn. 2 sierpnia r. b. w d. 30 lipca koleje w. w. wyjadzie z Częstochowy i Zagłębia Dąbrowskiego wycieczka, udając się do Warszawy, skąd statkami popłynę na Czerwiek, Płock i Dobrzyń a następnie, furmankami do jeziora do Skompego. Wycieczka trwać będzie 6 dni. Opłata za udział w wycieczce 6 rb. Dzieci do lat 10 placą połowę.

Zapływać się można w kiosku z piśmami (Al. II v's a vls cukierki Jackowskiego), przy ul. Krakowskiej nr. 24 w kantorze piśm, w filii kantorze piśm w Rakowie i w składzie w ul. Siedm. Kamienie nr. 23 u p. Z. Sobocińskiego. Zapisy przyjmowane będą tylko do dnia 28 lipca. Do wycieczki przylączy się kilkuset Warszawiaków.

— Poszukiwani przez policję.

Policja częstochowska poszukuje młazkankę gm. Wysoke w pow. krasnostawskim Pesse Wurcel, młazk. m. Lubieł w gb. połtawskiej, M. Zbarski, lat 23, młazk. gm. Kiliń w pow. pińczowskim Stanisława Sternaka lat 18 i młazk. gm. Chmielnik w pow. stopnickim Stanisława Szara, lat 19.

— Ładny stróż.

Stróża nocnego Józefa Sobieszko, za to, iż zasnął na posterunku tak mocno, że mu zdjęto trąbę alarmową oraz gwizdawkę, skazano na 3 dni aresztu.

— Z estrady.

Kilka razy czynione już próby z zaprowadzeniem muzyki w restauracjach hotelów Angielskiego i Wiktorja nie powiodły się. Z zakładów gastronomicznych przegrzują tylko w cukierki i restauracji Wł. Jackowskiego wioł w swych ludowych kostiumach pod dyktando signor Alfonso Arcari oraz w restauracji W. Swiderskiego pod teatrem dobrze zgrany polski komplet złożony z 4 ch. pań i 3 ch. panów pod wodzą p. Wł. Gałązki. Nadto pod Kogutkiem w parku we czwartki, soboty i niedziele przegrzują wczorami robotnicza orkiestra fabryki Wulkan. W jednej z nowych restauracji przy ulicy Teatrnej również wkrótce ma zacząć grywać orkiestra.

— Z teatru „Paryskiego”.

Dziś teatr „Paryski” wystawił po raz pierwszy wesołą farę p.t. „Smutne skutki dobrego wychowania”. Poza tem wystąpiła świeżozagazowane sily teatru Poznańskiego p. N. Orska—wodewillecka i p. S. Szmer, tenor.

Na ekranie „Czarna pantera”, dramatu w 3 częściach, artystycznej serii „Nordisk”.

Biuro Adresowe przeniesione zostało na ulicę Cerwiklawną pod Nr 4 w tej sieni gdzie biuro poliomajstra.

Kijów.

— **Zajęcie z gubernatorem.**
Na wystawie kijowskiej, jak donoszą do „Rieci”, miało miejsce następujące zajście.

Do gubernatora, który po cywilnemu zasiadł w restauracji, podszedł kelner i na jakieś zapytanie odpowiedział gubernatorowi po polsku. Gubernator rozkazał kelnera wywalić. Przy badaniu okazało się, że kelner jest wielkorosem i pozostaje na liście związku narodu rosyjskiego. Dowiedziawszy się o tem gubernator, przebażył kelnerowi. W związku z tem zajęciem policja ponownie zwróciła się do wystawców z żądaniem nie rozmawiania po polsku.

Z Koziegłowa.

(Koresp. własna „Gońca Częstoch.”)
Wizytacja biskupia.

Wczoraj w poniedziałek 21 bm. do Koziegłowa na odpust zjechał J. E. ks. biskup Łosiński, który udzielił tam sakramentu bierzmowania. Mieszkańcy poczynili gorączkowe przygotowania w celu godnego przyjęcia Najdostojejszego Gościa.

Krząt pogłoski, że żydowska deputacja szczywała się ze skargą na „uciekli krzywdy” (?) a to z racji założenia sklepu współdzielczego „Akratność”.

Przypuszczamy, że polscy żydzi nie są tak naiwni, by występować z podobnymi skargami.

Wypadoby im chyba uskarżać się na to, że w Koziegłowie otwarto kilka sklepów chrześcijańskich, które zaopatrują się w towar... u żydów.

Co zaś do Stow. — to sam żydzi się chwala, że kachał żydowski przysłał im 300 rb., jako zapomogę „bojową” do zwalczania „Akratności”.

Na dystansie Koziegłowy—Kamienica setki ludzi pracowało przy naprawie drogi, którą przejeżdżał Biskup. „Wl. J.

Z Radomska.

— Zasiłki wyznaniowe.

Główny zarząd rolnicwa wyznaczył zasiłek pieniężny związkowi narodu rosyjskiego na założenie warsztatów tkackich przy utrzymywaniu przez niego we wsi Kleszka w pow. radomskim wsiem przysiężka dla dzieci policjantów i żandarmów.

Czarnoskórzy eleganci.

Wiadomo, że murzyni lubią się stroić, bo leży to w charakterze ludzkim, niezależnie od barwy jego skóry.

Ich elegancja różni się od europejskiej, bo pojęcia estetyczne nie wszędzie są jednakowe.

Czy różnica jest jednak wielka?

Murzyni zakładają obrączki w noszdrza—strojne panie Europejki noszą kolczyki w uszach. Murzyni lubią jak i my błyskotki i jaskrawe gałganki, a mają nad nami tę wyższość, że nie noszą spódnic, które obcisają nogi, ani gorsetów, tamującym im oddech.

Elegancja murzynów zastosowana jest netylko do płci, lecz i do zawodu, któremu się oddają.

Na wybrzeżach rzeki Kongo, jak również na wyspach oceanu Indyjskiego, lekarz dla zyskania wpływu moralnego, musi otoczyć się pewnym zewnętrzny umrokiem i być równocześnie czarownikiem danego pokolenia, który netylko zna sposoby, leczące od febrę lub ukąszenia węzów, ale także w imię „Wielkiego Manitu” może nakazywać słom przyrody.

Czarownik obowiązuje jest sprowadzić lub wstrzymać deszcz, złe duchy lub szkodliwe zwierzęta itp., musi więc różnić się wyglądem od zwykłych śmiecielników. Strój jego bywa fantastyczny i oryginalny.

Czarownik kładzie na siebie rodzaj spódnicz w wódkę kokosowych, nfarbowanych na jaskrawą barwę. Na pierśiach zawieszają naszyjnik nieocienionej wartości, wzbudzający wiele szacunku i obawy, ale bardzo często składa się on poprostu z pudełek... od sardynek i konserwów.

Czarownik przy spełnianiu swych czynności, nakłada na twarz maskę o surowych rysach i wchodzi na szczeniada, na których wykonywa taniec, mający uzdrawiać chorych, powolny i uroczysty. Jeżeli zbiór czarownika musi mieć cechy tajemnicze i nadprzyrodzone, to strój wojownika ma przejmować grozą nieprzyjaciół, działając jednocześnie na wzrok i słuch.

Czarni wojownicy, podobnie jak ich czerwonni bracia z prępli amerykańskich, zdobia głowę piórami. Nie dosyć na tem: kładą jeszcze na głowę rogi antylopy, nieraz z pęczkami sierści i szczytki kaimanów. Przybrale takie jest nadzwyczajnie ciężkie, ale za to wywierają wrażenie. Następnie „robą maskę” — mówiąc żargonem teatralnym. Nie ograniczają się jednak na malowaniu twarzy, ale zupełnie zmieniają rysy za pomocą cięć i nakleć, lub przypalania żelazem rozgranżone do białości.

W ten sposób zlobią na twarzy głębokie i symetryczne bruzdy, które czynią ich jeszcze piękniejszymi w oczach małżonek.

Dosyć teraz przeciągnąć przez noszdrza kilka precjozów z kości słonowej i zawieszć w uszach, oraz w dolnej wardze ozdoby z drzewa lub metalu i głowa gotowa.

Całe ciało wojownika obwiesza łańcuchami żelaznymi, które dzwonią rozgłośnie za każdym krokiem.

Pewien oficer belgijski opowiadał, co mu się zdarzyło, gdy przed kilku laty stał garnizonem w Kongo.

Wataszy raz rano, zauważył brak szelek. Nie zanosząc skargi do komendanta, postanowił sam ich poszukać. Poszedł w stronę rzeki, nad którą zebrała się gromada murzynów. Pośrodku wysoki drab wykonywał jakiś wściekły taniec.

Tancerz za cały strój miał szelek parę skarpetek, których zniknięcia porucznik jeszcze nie spostrzegł. Ale to było najpiękniejsze, że u każdego końca szelek murzyn przycepił dzwoneczek, wsekutek czego, każdy skok wytworzał symfonję, której widzowie stłachali z u-podobaniem.

Oficer bez gwałtu odebrał szelek i skarpetki i skonfiskował dzwonki. Było to dostateczną karą dla biednego murzyna, który miał nadzieję, że dzięki temu wspaniałemu kostjumowi zostanie naczelnym wodzem swego pokolenia.

Murzynki mają bardzo mało czasu na toaletę, gdyż muszą zajmować się gospodarstwem i pracą w polu; bardzo często nawet zastępują zwierzęta polciagowe. Stroją się jednak, gdy tylko mogą.

I tam moda się zmienia. Obrączki w nosie noszą to drewniane, to kościane, to żelazne. Naszyjniki mają z muszli, stosownie do mody, 17 do 19 tu rzędów; bransoletki na nogach mogą być oddzielne lub też połączone łańcuchem.

W okolicach jeziora Tsad, przetrwała do dziś od lat stu mody „krązków”. Murzynki wkładają krążek metalowy między dłoń wargę i zęby przednie, utrzymując go pozłomo, podobnym napięciem mięśni, jakim utrzymuje się monoki w orbicie. Średnia krążka u dzieci jest bardzo mała, ale w miarę podrośnięcia dziewczynki, kładą krążek coraz większy, aż wreszcie u murzynki dorosłej wystający brzeg wargi nadmiernie rozciągniętej, występuje nieraz na 10—12 centymetrów.

Musi to nieco przeszkadzać w rozmowie, ale francuskie przysłowie powiada: „Trzeba cierpieć, aby być piękną”.

Niezależnie od zmian mody, eleganci murzynscy najbardziej odzabają nogi i włosy. Jeżeli murzynka ma jakąś błyskotkę, nie ustroi w nią rąk, tylko stopy. Jest to bardzo zrozumiane, gdyż murzynki rękami wykonywały różne roboty, podczas gdy ich stopy uważane są za organ zbytkowny, który należy przyzrydać. Pierścionki kładą się więc na palce u nóg, a bransoletki na kostki.

Ale dopiero sztuczne uczesanie jest szczytem elegancji murzynskiej. Mając odpowiedni materiał, fryzjer murzyński staje się artystą, artystą budowniczym. Przy pomocy oliwy palmowej, która służy za pomadę, wznosi on na głowach prawdziwe budynki, w skład których wchodzi zarówno królestwo mineralne, jak roślinne i zwierzęce.

Taki budynek jest bardzo trwały—elegancja z Kongo może się czesać raz na rok—i wydaje woi przejmującą.

Niestety! Pod wpływem obyczajów europejskich rodzima elegancja murzyńska zanika coraz bardziej. Zapewne wkrótce murzyni na brzegach Kongo ubierać się będą po europejsku, jak to robią murzyni amerykańscy.

Oto rys charakterystyczny, wykazujący skłonność murzynów do naśladowania.

Pewien europejczyk, urzędujący na Madagaskarze, przywlecił ze sobą całą rodzinę. — Bona jego dzieci nosiła zwykłe wąż w uszach z obawy przeciągów.

Była to wata różowa. Ta różowa wata tak się podobała damom miejscowym, że wszystkie pragnęły ją nosić w uszach. Jedną z nich ofiarowała bonie niezłą sumkę za odstąpienie jej paru kawalków; druga uczyniła to samo.

I bona zrobiła dobry interes, odstępując tym elegancom różową wata, której jednak nie starczyło dla wszystkich. E. L.

OFIARY.

Na bezdomne dziewczęta, Józefa Wólcikówna kop. 50.

Na Tow. Opieki nad bezdomnem dziećmi członkowie cechu zdunskiego rb. 6 kop. 75.

Na wyjątkową nędzę do uznania redakcji członkowie cechu zdunskiego rb. 6 kop. 75.

Na paralityków złożone do uznania pani Ludomyr Flizerowej przez zarząd „Uranij” znalezione w Kinematografie rb. 3.

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.

Poniedziałek, 21, „Anatol”.
Wtorek, 22, „Anatol”.
Środa, 23, „Anatol”.

POWRÓT. Z francuskiego.

(Ciąg dalszy).

W nagrodę swych zasług, skazani byli na kształcenie niewdzięcznych uczniów, mających zachwycać tę samą publiczność, która im skąpiła wawrzynów. Różała na nich, jak na dwoje siarich dzieci, bo istotnie dziecinem się jej wydawało ich ograniczenie we wszystkim, co nie dotyczyło teatru.

Do tego trzeba się było nierzależać bez obłady; signora Bochini nie miała pojęcia o porządku i systematyczności w gospodarstwie, i na drobniągł codziennego życia była tak obojętną, jak Midea lub Clitemnestra w swojej osobie.

Część skromnych bardzo funduszów wydawała na róż, bieliłdło i świecidełka, do których przywykła, co jednak nie przeszkadzało jej być najpocziwszą kobietą w świecie, jak jej męzowi o tyle zacnym, o ile ograniczonym ex-tenorem. Regina szanowała ich, jak własnych rodziców, potrzebowała jednak czasem odcichnąć też inną towarzyską atmosferą.

Wprawdzie dom maestra X. był dla niej otwarty i przyjmowano ją zawsze bardzo uprzejmie; ale człowiek światowy, łatwo przysępny, jakim go poznała w willi Serbollini, gdzie zrucili

z siebie wszelkie przywileje, przynależne geniozowi, tutaj przyobłókił się w szaty królewskie. Jako najwyższego kapłana sztuki, otaczał go tłum dworaków i bledźluchych gwiazdek, chroniących się pod jego promienne skrzydła, którym jednak niechętnie je ostaniał. Jakkolwiek Regina nie znajdowała tu tego ciepła, jakiego łaknęła jej samotna dusza, czuła jednak, że zetknięcie się w tym przybytku muzyki ze śmiałką medjołańskigo towarzystwa mogło być dla niej w przyszłości nader korzystnym, teraz już nawet odbierała mnóstwo zaproszeń; wszyscy ci, co ją słyszeli, chcieli ją do siebie wciągnąć, pochwalić się nią. Bochini kazał jej się trzymać odopornie przeciw tym zgubnym popisom.

— Mozesz być czemś więcej, niż bawidełkiem jakiejś koterji — powtarzał ciągle. — Jeśli chcesz zachować w pełni swój głos i nie zmaleć, strzeż się występować przed czasem i upajać pochwałami bez wartości; zachowaj się na świetniejsze i donioślejsze powodzenie. Po co w salonach błyszczyć bezzwyczajnym blaskiem? pozwól mi, wyszłifować diament w zupełności, poczem ukazesz się, jak Kopciuszek, wystrojona od stóp do głów przez swoją chrzesztiną matkę.

Samoz siebie wynika, że tą matką chrzesztiną był Bochini, pragnący, żeby jego ukochana uczennica, będąc jemu wszystko winna, zajaśniała całym blaskiem talentu. Regina, uznając słuszność

jego trafnych rad, ściśle się do nich stosowała.

I z innego jeszcze powodu chętnie unikała wielkoświatowych towarzystw: jej wytarta, czarna sukienka była-by smutno wyglądała na świetnych zebraaniach, na jakie ją zapraszano. Wprawdzie pani Harris, odjeżdżając, wymogła na swej ulubienicy przyrzeczenie, że u da się do niej w każdej potrzebie; lecz Regina wolała obywać się tem, co posiadała, aż do czasu, kiedy stoczą się do jej stóp góry złota, jak się sztyder-skowi wyraziła pani Loysel, chociaż przykład Bochinich niebardzo zachęcał do wiary w te przewidywania. Do życia w ukryciu i bledzie Regina przywykła, mieszając z matką na wsi, nie czuła więc jego gorzocy; ale bolał ją zupełny brak przyznanego a pokrewnego jej serca, z kórem mogłaby dzielić smutne i radosne wrazenia.

Lily, rozmarzona szczęściem młodego miesiąca, Gracja, na wyjeździe do Ameryki zajęta tysiącami interesami, musiała jej z konieczności zanlegbywać; a pisząc do Cecylii, była skrópowaną. O sobie mówić mogła tylko niejasno, półsłówkami; Cecylia jednakże donosiła jej o bezernie o zmianach, jakie zasłyły w ich domu; zamek Souvray, wystawiony na licytację, został kupiony przez jej ojca; Stefan ma zamiar w nim zamieszkać, chce się bowiem odłączyć od rodziców, którzy są zdania, że powielny mieć swój własny kącik; jego wpływ w okolicy rośnie z dnem każ-

dym, wybrano go deptowanym; oprócz tego, robi ważne bardzo doświadczenia rolne, a swoje spostrzezenia przesyła w cennych pracach do Instytutu Agronomicznego.

Regina wyniosłowskała stąd, że tyśiąc zaszczytnych i potrzytecznych zajęć odrzywa Stefana od wspomnień przeszłości; cieszyła się tem nawet, bo z smutkiem nierzaz myślała, że stała się współniczką pani Loysel w oszukiwaniu jej syna; nie chciała zrozumieć, że jeśli Stefan pracował, to głównie dla podniesienia się w jej mniemaniu i zyskania jej szacunku; a jeśli usiłował zdobyć zupełną niezależność, to dla podzielenia jej z ukochaną. Gdyby ją kto dotykał nie o tem przekonywał, nie byłaby w wierzysła, dla tej przyczyny, że nie chciała, aby tak było.

Przytem w tych czasach inne myśli ją zajmowały. X. dał jej rolę w operze, świeżo napisanej, co prawda malkińską rolę — miała jeden tylko romans do zapamiętania — ale ten kawałek, jakkolwiek niewielki, był perłą całej partycji; a zresztą... przecież w końcu wystąpił w jednej chwili zapomniana o wystąpił; o ośmnaście miesiącach mozolnej pracy, o odmawianiu sobie wiele rzeczy, o osamotnieniu przykrejszem nad wszystko, o wyrzutkach, wcielających się czasem do jej sumienia, o mimowolnej tęsknocie za uczuciem, tak gorąco i szlachetnie ofiarowanym jej przez Stefana.

(d. c. n.)

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, II Aleja № 20 Telefon № 93

Franciszek Oczkowski

w Nowo-Radomsku.
Fabryka Wszelkich Maszyn Rolniczych
oraz skład pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych
Młocarnie do prostej stomy najnowszej konstrukcji w komplecie od rb. 240
— ZA GOTÓWKĘ I NA RATY. —

SKLEP ŻELAZNY WSPÓLDZIELCZY „RZEMIEŚLNİK”

w Częstochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.
Poleca Wagi—Wyzymaczki—Maszynki do mięsa patentowane
— Narzędzia dla rzemioł, okucia, drut, gwoździe—śruby—nity—naczynia kuchenne—kłodki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

Dla składów farb i dla malarzy

TINKTURA, TERABINA I SIKATIWA

Wyrobu majątku „OSTROWY” własność wielkiego Ks. Michała Aleksandrowicza. Ceny bardzo przystępne. Zamówienia przyjmuje E. DIETRICH ul. Szkolna № 4, m. 9.

Sklep spożywczy z młecznarnią, mészakarnią, elektrycznym oświetleniem do odstąpienia Aleja 2 nr. 23.

Zakład Szołtarski

II-ga Aleja Nr. 32 został przeniesiony w ulicę Teatralną Nr. 19 II-gi w Częstochowie, posiada na składzie duży wybór szosetek, pedził i t. d. oraz przyjmuje zamówienia hurtowo i detalicznie.
K. SUWALSKI, 0581-12-1

Sklep

spotyżkowy do sprzedania bardzo tanio Ogrodowa 34. —592-

Samochody

Do wynajęcia jedno- i dwuosobowe na godziny oraz na kursa. Wiadomość III Aleja 49. Telefon № 345

Do sprzedania

powóz prowadzający bryczka jednokonna plus forma resorowa i wóz Zakład powozowy Teatralna 19 Kolankowski. 509-5-1

Do wynajęcia

3 pokoje z kuchnią wygodną i elektrycznym oświetleniem oraz pokój kawalerski Teatralna 2 b kowanyh 552

Zawiadomiacz Szanowno Klienci!

Je pracoownia moją sukien damskich przeniesiona została pod Nr. 48 (Aleja III-a) polecając się i nadal ich paniegi pozostaje z poważaniem
Z. CZAPLICKA 548-5-1

J. Strzelecki

nowo-otwarty zakład blacharski ul. Fabryczna 9 przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres blacharstwa oraz pobielanie po cenach umiar-kawalerski Teatralna 2 b kowanyh 552

Sprzedam

tanio zupełnie nowa fi-barmozje II-ga Aleja Nr. 17. 583-5

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW.

WARSZAWA, Piotrków, w stronę Sosnowca i Granicy:
6³⁷ rano 8⁵² wotowy 11⁴⁰ 2²⁷ 4¹⁸ z Częstochowy 5⁴⁶ 7²² popołudniowy 8⁵² z Piotrk. 12⁰⁷ do Częst. 3⁵⁸ kurjer.
Z SOSNOWCA, Granicy, w stronę Piotrkowa i Warszawy.
5⁴⁰ rano 8¹⁰ do Częstoch. 9²⁶ popołudniowy 11¹⁸ 3⁴⁴ 6³² 9⁰⁷ do Piotrkowa 11⁵⁴ 1²³ 3^{kurjer}
Częstochowa Herby 5⁵² 9⁰⁹ rano, 12¹⁸ 3³⁰ 7¹⁴
Kielce 9⁰² 6⁴⁸
Herby Częstochowa 8⁵² 10⁴⁰ 2²⁴ 6³² 10³⁰
Kielce Częstochowa 12⁰⁸ 7²⁴

ADWOKAT Jan Dreszer

przeprowadził się II-ga Aleja № 33 przyjmując od 9-jej do 10-jej rano i od 4-jej do 6-jej po południu

5 pokoi

z kuchnią zdane na mieszkanie prywatne biuro fabrykę lub szkółkę do wynajęcia Adres w Administracji Gońca, 0336

Zginął

paszport wydany przez gminę Gołdów powiat Żukowski na imię Jana Sikorskiego Zostaca ślad w Administracji Gońca, 619

Szkieł

wypukłe płaskie i kanto-we z pianką i bez po cenach przystępnych poleca: Petzold i Klijancki ul. 8-tej Barbary Nr. 18 580-6-1

Majster

robot brukarskich i ston-nych brukuje ulice, pod-wórza, trotuary betonowe ogłaza z własnego lub powierzonego materiału po cenach przystępnych Warszawa 37 w Częstochowie M. Nowakowski 376

Poszukuje

się do interesu egzystujący ogo od 1900 r. w spółni-ka z pewnym kapitałem Wiadomość Częstochowa W. Zaręba. 0347-

Przybiłkaf

się budłog jasno brązowy biały pod ksyje jest do odebrania za swrotem kosztów ogłoszenia i utrzymania Na Ostiatium Grosz domu Barańskiego 1006-2-1

Poszukuje

inteligentnego człowieka który sechłaby rozpo-wieczniał w mieście artykuł przy którym może zarobić 20 rb. tygodniowo. Wiadomość u S. Ho-czerzama ul. Ogrodowa Nr. 15. 615-

40 morgów

w tem 30 morgów ornej ziemi z 5 morgami zagajnika duzego, w jednym dziale, i 5 morgów łąki w drugim dziale jest do sprzedania zaraz w Bartkowicach — przy Kłomnicach (st. d. z. W.-W.). — Hipoteka zupełnie oddzielna i uregulowana. Objas-nienia udzieli pan Marcin Bugala, — st p. Kłomnice, gub. Piotrkowskiej, — (w domu gdzie Sąd Gminny. 0379.

Agent Z dowodu

farbiarski sgnbił kwita-wyjazdu do sprzedania ta-raz od Nr. 592 do ul. para łótek dębowych Nr. 794 Uprazsa, się o s mierzani mało uży-nie dawanie do farbowa wane. Wiadomość Ogrod-na na powyższe numery dwa Nr. 77 m. 52 od Zaalaza uprasza się o godn. 6 tej wieczorem. 608

Potrzebny

Francus na wyjazd za-ras Wiadomość w księ-garni Wl. Malcewskiej i S-ka II-ga Nr. 34. 621

Skradzione

kluczyk kasy Pożyc-kowo - Oszczędnościowej № 10740. 616

Przybiłkaf

się pies biały z szarimi latami jest do odebrania za swrotem kosztów Ka-wodrza Dolna Jan Glin-skiego. 609

Doży pokój

się pieś biały z szarimi latami jest do wynajęcia z kuchni do wynajęcia ul. Aleksandrowska Wieluńska Nr. 12. 607

Wyprowadz

poszezona kapeluszy W. Kryżanowskiej ul. Dojazd Nr. 1, potrzebne ucezenie. 617

Potrzebny

szluzę od lat 20 do Le-karsza-Dentysty Stefana Barylskiego II-ga Aleja Nr. 43. 608-2

Sprzedam

resztek wełnianych i bawel-nianych M. Michalski-w w Częstochowie ul. Cerkiewna Nr. 5. 000

Sprzedam

na Ostiatium Grosz 2-a domy w dobrym stanie o dsięciu mieszkanich lo-kal pewny i procentowy Cena przystępna Wiado-mość ul. Aleksandrowska Nr. 22 m. 23. 604

OBIADY

domowe na miejscu i do domów Zgłoszenia do mieszczarni II-ga Aleja № 23. 547

Zginęły

3 gęsi sive odprowadzi za nagrodą ul. Zielna Nr. 9 do ogrodu. 615

BOLE GŁOWY, MIGRENE

LEK NERWOSIN

Pokój z oddzielnym wejściem od 1 sierpnia: Aleja II nr. 41, front.

ASTHMA

BRONCHITIS, DUSZNOŚCI, Uższenie i Szkybki wycieczanie za pomocą Cygaretek ESPIC 2 fr. pudełko. We wszystkich wielkich aptekach, i 10. 7. 81-tazur. PAŁK Wymagaj podpisu „ESPIC” na każdej cygarecie.

Biurow Techniczno-Handlowe B. Wiśniewski i S-ka

Cerkiewna № 11 telefon № 385.

Poleca ze składu po cenach fabrycznych: Weże gumowe petersb. fabryki „Treugolnik” Weże parciane, weże metalowe, Pompy.